

יום השנה ה-75 לשחרור מחנה הריכוז דכאו, ה-29 באפריל 2020

מסר וידאו של ד"ר גבריאלה המרמן

מנהלת אתר ההנצחה דכאו

ניצולים יקרים, בני-משפחה יקרים, גבירותי ורבותי הנכבדים,

בתוגה אנו אוחזים בימים אלה בידינו מכתבים רבים מניצולים ומשחררים שאישרו השתתפותם ובואם לרגל אירועי הזיכרון ליום השנה ה-75 לשחרור מחנה הריכוז דכאו. לאירועי הזיכרון ציפינו לברך את בואם של 72 ניצולי מחנה הריכוז דכאו ומחנותיו המשניים כמו גם 19 לוחמים ותיקים מצבא ארה"ב, ששחררו ב-29 באפריל 1945 אלפי אסירים חולים ומותשים כמעט עד מוות במחנה הריכוז דכאו. רבים מהאורחים הקשישים ממעבר לעשרים מדינות רצו לחזור למקום שבו בעבר חוו טרור וסבל – מספר מהם בפעם הראשונה מזה 75 שנים – ורצו לחלוק איתנו את חוויותיהם, ולכבד את זיכרם של האסירים האחרים שמתו כאן.

הניצולים הינם עדי התקופה האחרונים:

- אסירים יהודיים שנלקחו למאסר במחנות המשניים של מחנה הריכוז דכאו בקאופרינג, מיהלדורף ואלאך.

הם עדי התקופה האחרונים:

- אסירים פוליטיים, שנרדפו בשל פעילויות מחתרת רבות נגד הנאציזם-סוציאליזם בכל אירופה.

הם עדי התקופה האחרונים שחוו עבודות כפיה, פשעי מלחמה וצעדות מוות.

כל אלה מזועזעים מהלאומניות והקיצוניות הימנית המתגברים, הם ממשיכים לדרוש מהחברה ומהפוליטיקה לקחת מחוייבות ולעודד המשך זיכרון פשעי הנאציזם כחלק בלתי נפרד מעשיה פוליטית וחברתית ארוכת-טווח. עד היום משפיע הזיכרון שלהם כסייסמוגרף נגד כל סוג של התפתחות אנטי-דמוקרטית. הניצולים רצו לספר על חוויותיהם במסגרת "יום הזיכרון", במהלכו תכננו לקיים בכל רחבי אתר ההנצחה רבי-שיח ודיונים עם עדי התקופה. אך גם אירוע גדול זה לא יתקיים השנה עכב משבר הקורונה. הניצולים ומקורביהם, כולנו, מאוכזבים עמוקות.

לנוכח הפרידה מעדי תקופה רבים חשים צאצאי הניצולים כיום יותר מתמיד במחוייבות ללחום למען הזיכרון, להציב סימן נגד הקלת הראש בפשעים והשכחה ולהמשיך להרחיב את רשת הפעילים בנושא זה.

אנו מקבלים ברצינות רבה גם כן את דרישתם של ניצולים רבים, לשמר במקום זה זיכרון חי של סיפור השרדותם. אתר ההנצחה דכאו עיבד ברוח זו קונצפט חדש שיתממש בשנים הקרובות.

אני מודה לכל אלה שעמלו והשקיעו מאמצים רבים בשנה האחרונה בהכנת הטקס לרגל 75 שנות השחרור: לעובדות ועובדי אתר ההנצחה דכאו, לכל אנשי הקשר הרבים הפעילים באגודות הניצולים, לחברה האזרחית, לפוליטיקאים ולכנסיות, לתמיכה הנהדרת של עוזרים מתנדבים. אני מודה עבור התמיכה הכספית ממדינת גרמניה וממחוז בוואריה עבור תמיכתם הנרחבת, בה נוכל לפי הצורך להשתמש בארגון אירועי הזיכרון ליום השנה ה-76 בשנת 2021 כמו גם לנכונות הנרחבת לתרומות מטעם חברות עסקיות פרטיות ומוסדות רבים.

ולכן משאלתי הגדולה ביותר היא: לדעת כי כולכם נמצאים בקו הבריאות ולהפגש אתכם בשנה הבאה, בכדי לקיים את הדיאלוג ואת המפגשים כמתוכנן, וכפי שלא היה בידינו לקיים השנה.